

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

підстави для формування системи показників як регуляторної функції реалізації потенціалу України в галузі експорту зернових культур.

Література:

1. Кушнір Н.О., Славич М.М. Сучасні тенденції розвитку України на світовому ринку зерна. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Ужгород, 2017. №29. С. 125 – 128.
2. Food Outlook - Biannual Report on Global Food Markets: веб-сайт. URL: <http://www.fao.org/3/CA6911EN/CA6911EN.pdf> (дата звернення: 30.06.2020).
3. Експортні рекорди зерна: веб-сайт. URL: <https://ambarexport.ua/blog/export-records-of-grain> (дата звернення: 30.06.2020).

ПЛАНУВАННЯ ДІЛОВОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ

**Бровкіна Ю.О., к.е.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

В ринкових умовах господарювання зростає роль планування, як однієї з найважливіших функцій управління діловим розвитком компанії. Особливо актуальним встановлення планів є для об'єктів, що працюють у складі потужної торговельної мережі основним напрямком роботи якої є реалізація продуктів харчування. Такі торговельні об'єкти зазвичай відрізняються високим ступенем чутливості попиту до будь-якої зміни зовнішнього середовища, починаючи від погодних умов та закінчуючи макроекономічною ситуацією в країні. Оцінка за допомогою планування дозволяє вчасно реагувати на зміну зовнішньої ситуації, та запобігати зайвим витратам. Саме планування дозволяє оцінювати ефективність роботи кожного елементу складної системи торговельної мережі, встановлювати раціональні обсяги необхідних ресурсів (товарів, персоналу, торговельних площ, складських приміщень тощо).

Одним з головних напрямків планування торговельного підприємства є планування збуту. Багато сучасних торговельних мереж окрім перепродажу займаються також просуванням продукції власних виробництв, що вимагає додаткових розрахунків, пов'язаних із встановленням відповідних планів. В такому випадку суть процесу планування збуту полягає у дослідженні кон'юнктури ринку і можливості підприємства виробляти перспективну продукцію, що користується попитом, а також у формуванні планів продажу, на основі яких формуються плани постачання і виробництва. Досконало побудована система організації та контролю збуту продукції має забезпечити конкурентоспроможність підприємства [1].

На торговельних об'єктах, які знаходяться у складі потужних мереж, від налагодженого процесу планування залежить робота кожного структурного підрозділу. Сукупний щомісячний план продажів по департаменту і об'єднанню збирається аналітиком відділу бізнеспланування за 10 робочих днів до початку

планового місяця. Кожний керуючий отримує цільове вказівку з просування груп виробів, захоплення ринку, та інше, що в сукупності з поставленими перед ним організаційними заходами визначає круг його обов'язків на вказаний період і підлягає відповідній оцінці з метою обрахунку рівня його оплати [2]. В такому випадку виконання плану виступає одночасно чинником мотивації для робітників, та надає можливість отримання квот продажів. У фаховій літературі наводяться три основні теорії квотування торговельних працівників [3, с.148], а саме:

- теорія високих квот – передбачає встановлення реалістичних, але перевищуючих можливості більшості торговельних працівників квот (прихильники даної теорії переконані у можливості отримання за рахунок високих квот більшої віддачі від працівника);

- теорія помірних квот — передбачає встановлення норм, досяжних для більшості торговельних працівників (прихильники даного підходу упевнені, що продавці оцінять помірні квоти як реальні і зможуть без особливих ускладнень виконати норму);

- теорія змінних квот — базується на тому, що торговельні працівники мають індивідуальні особливості, що є запорукою виконання високих нормативів одними та помірних іншими.

Окремо слід розглядати процес планування реалізації та постачання різних видів продукції. Необхідно підкреслити, що кожна група товарів, що реалізується має свої певні особливості. Значної уваги потребує продукція з коротким терміном реалізації. При її плануванні необхідно враховувати такі основні моменти як потенційні обсяги реалізації та частота поставок.

Особливої актуальності для торговельної мережі набуває планування під час кризових ситуацій. Так, коли необхідно зробити відповідне замовлення товарів треба чітко розуміти, на які групи товарів попит підвищився, а на які скоротився.

Планування на підприємствах торгівлі представляє собою обґрунтування можливого обсягу товарообороту на визначений період часу на основі інформації про дію факторів зовнішнього і внутрішнього середовища та даних минулих періодів, що потребує уточнення з огляду на потреби підприємства в досягненні заданих цільових показників діяльності, та виступає важливим етапом здійснення планових процедур.

Література

1. Заїнчковський А. О. Маркетинг як інструмент управління прибутком хлібопекарських підприємств м. Києва / А. О. Заїнчковський, О. М. Петухова // Економіка АПК. –1999. – № 7. – С. 47–51.

2. Логістика реалізації продукції з коротким терміном реалізації [Електронний ресурс] / О. С. Балан // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2017. – №2 (30). – С. 138-143. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2017/No2/138.pdf>

3. Пономаренко И.А. Планирование деятельности торгового персонала компаний / И.А. Пономаренко // Управление продажами. — 2011. — №03(58). — С. 140—150.

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ

**Басюркіна Н.Й., доктор екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Від рівня розвитку агропродовольчої сфери залежить ступінь забезпечення продовольчої безпеки країни, що в свою чергу впливає на військову, енергетичну безпеку тощо. Нині найважливім завданням української економіки є формування такого інвестиційного потенціалу, який забезпечуватиме сталий розвиток агропродовольчої сфери. Це затверджено на Саміті ООН зі сталого розвитку у 2015 р. [1], полягає в основі Цілей сталого розвитку України, обґрунтованих у Національній доповіді відповідно до світового розвитку [2] та затверджених Указом Президента України [3], і відображено у Доктрині збалансованого розвитку України до 2030 року [4]. Отже, від рівня розвитку інвестиційного потенціалу агропродовольчої сфери регіонів країни залежить здоров'я і добробут майбутніх поколінь українців.

Ефективне управління інвестиційним потенціалом агропродовольчої сфери сприятиме досягненню цілей сталого розвитку України до 2030 р.

Нині, коли перед українським суспільством постає завдання децентралізації, все більшої актуальності набувають питання управління проектами для забезпечення сталого розвитку агропродовольчої сфери регіонів. Нами узагальнено практичний досвід залучення інвестицій, впровадження інноваційно-інвестиційних проектів, створення сприятливого інвестиційного клімату в агропродовольчій сфері і розвиток інвестиційного потенціалу сталого розвитку агропродовольчої сфери Причорноморського регіону України.

Метою наукових розробок є формування системи продовольчої безпеки країни, досягнення чого є можливим лише за умов ефективності управління інвестиційно-інноваційним потенціалом агропродовольчої сфери. Завдання забезпечення українського населення якісною недорогою вітчизняною продукцією до сих пір залишається невирішеним в соціально-економічному, а іноді, – якісному аспектах. Експорт надлишків сільськогосподарської продукції є доцільним лише при вирішенні окресленого завдання. Отже, на всі ланки агропродовольчої сфери покладене завдання зміцнення її інноваційно-інвестиційного потенціалу і забезпечення сталого розвитку. В умовах децентралізації в Україні посилюється регіональний вплив на загальноекономічні процеси, тому нами досліджено напрями розвитку інвестиційного потенціалу Причорноморського регіону. Через значущість

17	КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТОМ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ	42
	Савченко Т.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
18	ПЛАНУВАННЯ ДІЛОВОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ	46
	Бровкіна Ю.О., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
19	УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	48
	Басюркіна Н.Й., д.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
20	СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТУ	51
	Лашутіна В.О., НУ «Одеська морська академія», м. Одеса	
21	РОЛЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	54
	Руммо В.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
22	ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНАКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМ	56
	Работін Ю.А., к.е.н., ст. викладач, Неустроєв Ю.Г., к.е.н., доцент, Сіпаренко Р.О., ОНАХТ, м. Одеса	
23	ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	60
	д.е.н., проф., голов. н.с. Андрєєва Н.М., к.е.н., н.с. Тютюнник Г.О. Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
24	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В АСПЕКТІ СКОРОЧЕННЯ ВІДТОКУ КАПІТАЛУ	64
	Лайко О.І., д.е.н., с.н.с., Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
25	МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ЯК РЕГУЛЯТОРИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	67
	Талпа В.П., Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
26	ВПЛИВ ФАКТОРІВ НА УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	70
	Немченко Г.В., аспірант, асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
27	БЕЗПЕКА СОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМ ТА СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	71
	Рогатіна Л.П., д.е.н., доцент, Неустроєв Ю.Г., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
28	ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	74
	Андрющенко Є.Г., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	
29	РОЛЬ ПОЗИКОВИХ КОШТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	76
	Суханова К.Є., студентка, ОНАХТ, м. Одеса	
30	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНДИКАТОРНОГО ПІДХОДУ ОЦІНКИ РІВНЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	82
	Згадова Н.С., к.е.н., доцент, ОНАХТ, Кравченко Ю.І., магістрант, ОДАУ, м. Одеса	
31	УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	86
	Криницька О.О., к.е.н., доцент, Ткачук Т.І., к.е.н., доцент, Павленко А.М., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
32	ТОРГОВІ МАРКИ ТА СПОРТИВНИЙ БРЕНДИНГ	87
	Дружкова І.С., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
33	РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ НАПОЇВ ЗБАГАЧЕНИХ ОБЛПІХОВИМ ЕКСТРАКТОМ	91
	Тележенко Л.М., д.т.н., професор, Самочернова Є.О., магістрант, Чебан М.М. аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса	